

ЗВІТ
про діяльність регіонального ландшафтного парку «Приінгульський»
протягом 2020 року

Природоохоронна діяльність

Проведено 119 рейдів, з них: 63 спільних рейдів з представниками Державної екологічної інспекції України в Миколаївській області, Управлінням Державного агентства рибного господарства у Миколаївській області, Новобузького районного сектору головного управління державної служби надзвичайних ситуацій України у Миколаївській області, представником Національної поліції України, а також 56 самостійних комплексних рейди щодо виявлення порушень заповідного режиму. Тривала співпраця з громадською організацією «Інгул Новобузького району Миколаївської області», члени якої є громадськими інспекторами з охорони довкілля. Проводилося спільне патрулювання території. Посилено патрулювання під час весняно-літньої нерестової заборони на лов риби та інших водних біоресурсів.

Під час рейдів тривала активна співпраця з Миколаївським рибоохоронним патрулем в особі Сидорика Ю.А. щодо попередження порушень правил рибальства на водоймах у складі РЛП, зокрема, на Софіївському водосховищі, що є важливим для збереження та відтворення водних біоресурсів, охорони нерестових ділянок, забезпечення дотримання природоохоронного законодавства.

Видано 301 інформаційне попередження, 6 приписів. На території регіонального ландшафтного парку (РЛП) виявлено 76 правопорушень.

Матеріали передано до суду з 59 правопорушень. Відшкодовано збитків на суму 61022 грн.

Розроблено та виконано плани спільних заходів на пожежебезпечний період 2020 р. з Новобузьким лісництвом ДП «Баштанське лісове господарство» та Новобузьким районним сектором головного управління державної служби надзвичайних ситуацій України у Миколаївській області.

Діяло 2 спільні оперативні групи Новобузького лісництва та РЛП «Приінгульський для мобільного реагування у випадку виникнення пожеж.

У складі РЛП на землях державного лісового фонду за участі Новобузького лісництва проведено профілактичні протипожежні заходи, спрямовані на запобігання знищенню чи пошкодженню вогнем природних екосистем – облаштовано наявні мінералізовані смуги.

Проведено поточний ремонт 3 рекреаційних ділянок, 18 інформаційних знаків та аншлагів, у т.ч. на протипожежну тематику, встановлено 5 нових інформаційних аншлагів.

Приведено в належний санітарно-естетичний стан 13 ділянок, де встановлені сміттєзбірники. Реалізовано періодичний збір та вивезення сміття з місць відпочинку населення.

Закладено насадження на порушених землях: висаджено протягом року 5 мішків насінневого матеріалу на земельній ділянці, що знаходиться у постійному користуванні РЛП «Приінгульський».

Дільничні інспектори служби державної охорони РЛП брали активну участь у практичних природоохоронних заходах, зокрема з нагоди Всеукраїнського дня довкілля, Міжнародного дня Землі проведені традиційні акції за участі співробітників Новобузького міжрайонного управління водного господарства щодо благоустрою узбережжя Софіївського водосховища на території РЛП «Приінгульський». Прибрано від сміття все узбережжя Софіївського водосховища - це смуга довжиною приблизно 32 км. Проведено щорічні спільні акції: «Посади дерево», «Посади дерево миру», заходи щодо благоустрою окремих ділянок Софіївського водосховища.

Працівники служби державної охорони РЛП «Приінгульський» долучалися до заходів з ремонту та охорони адміністративного приміщення РЛП в сел. Щасливе.

Еколого-освітня та еколого-просвітницька діяльність

У зв'язку з тимчасовими обмеженнями внаслідок запровадженого в країні карантину, що вплинули у т.ч. на РЛП «Приінгульський», еколого-освітня діяльність, яка побудована на безпосередньому спілкуванні з дітьми та дорослими, в більшості випадків була переведена в онлайн режим, або заходи проводилися на відкритому повітрі.

РЛП активізовано роботу у соціальних мережах для інформування населення про природоохоронну цінність та значення РЛП. Статті розміщувалися на офіційних сторінках РЛП у соціальній мережі Facebook. Заведено сторінку РЛП в Instagram.

Проведено більше 22 еколого-просвітницьких та практичних природоохоронних заходів та акцій (табл.1).

Таблиця 1 – Еколого-просвітницькі та практичні природоохоронні заходи

Дата	Назва заходу	Місце проведення/учасники
Еколого-просвітницькі заходи		
18.02.2020	Захід на тему щодо відзначення Всесвітнього дня водно-болотних угідь	Новобузька ЗОШ І-ІІІ ст. № 1, учні 7 класу
20.02.2020	Бесіда з учнями про водно-болотні угіддя	Березнегуватська ЗОШ І-ІІІ ст.
03.03.2020	Захід з нагоди Всесвітнього дня дикої природи. Гасло 2020 – «Підтримуй все життя на Землі»	Спілкування в онлайн форматі
28.03.2020	Участь у міжнародній акції «Година Землі»	Онлайн формат
04.06.2020	Участь в онлайн зустрічі «Довкілля без кордонів» з нагоди Всесвітнього	Спілкування в онлайн форматі

	дня охорони навколишнього середовища	
21.04.2020	Встановлено охоронну табличку біля вікового дубу в с. Березнегуватське спільно з учнями Березнегуватської ЗОШ І-ІІІ ст.	Учні Березнегуватської ЗОШ І-ІІІ ст.
березень-квітень	Збір краєзнавчої інформації про дерево для участі в обласному конкурсі «Найстаріші дерева Миколаївської області»	Учні Березнегуватської ЗОШ І-ІІІ ст.
15-25.08.2020	Співорганізація Всеукраїнського арт-пленеру «Гармонія води, степу та духовності»	Художники
11.10.2020	Виїзне засідання учасників Миколаївських міських екологічних читань «Збережемо для нащадків», екскурсія по території РЛП «Приінгульський»	Учасники екологічних читань «Збережемо для нащадків»
17.12.2020	Захід з нагоди річниці утворення РЛП «Приінгульський»	Новобузька ЗОШ І-ІІ ст. № 9, учні 5-9 класу
Практичні природоохоронні акції та заходи		
22.03.2020	Акція «Посади дерево»	РЛП, Новобузьке міжрайонне управління водного господарства (МУВГ)
22.03.2020	Акція з нагоди Міжнародного дня води на ділянці парку «Родінський заріжок»	РЛП, Новобузьке МУВГ
22.05.2020	Акція до дня Південного Бугу	РЛП, Новобузьке МУВГ, волонтери
12.09.19	Участь у флешмобі «Я прибрав - твоя черга: Змінимо майбутнє разом!»	РЛП, Новобузьке МУВГ, волонтери
18.09.2020	Акція до Міжнародного дня чистих берегів	РЛП, Новобузьке МУВГ, КП НМР «Добробут»
18.11.2020	Акція «Посади жолудь»	РЛП «Приінгульський»
періодично протягом рекреаційного сезону	Заходи з благоустрою ділянок РЛП, у т.ч. «Родінський заріжок», «Порожки», «Криве» та ін., приведення їх в належний санітарно-естетичний стан	РЛП «Приінгульський», Новобузьке МУВГ
жовтень	Збір посадкового матеріалу (жолудів)	РЛП «Приінгульський»
березень, листопад	Посадка жолудів за ініціативою «Маленький жолудь - Великий дуб» на земельній ділянці, яка знаходиться	РЛП «Приінгульський»

	у постійному користуванні РЛП «Приінгульський»	
--	--	--

Підготовлено та поширено серед загальноосвітніх навчальних закладів сценарії еколого-просвітницьких заходів, наприклад, «Захист та відновлення лісів», презентацію до Міжнародного дня біорізноманіття, інформаційні матеріали до Дня Південного Бугу, екологічний урок з нагоди річниці утворення регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» та ін.

Проведено переговори з директорами Софіївської, Березнегуватської та Кам'янської шкіл щодо створення міжшкільного екологічного гуртка; досягнуто домовленості щодо співпраці після стабілізації ситуації, пов'язаної із поширенням коронавірусу.

5 червня з нагоди Всесвітнього дня довкілля проведено розширену нараду працівників РЛП «Приінгульський» за участі представників активної громадської м. Новий Буг.

Проведено семінар у польових умовах щодо налагодження співробітництва між РЛП «Приінгульський» та закладами культури Баштанської ОТГ у посткарантинний період (25.06.2020).

Проведено I кубок клубу «Чемпіон» зі спортивної ловлі риби фідером на території Софіївського водосховища (04-05.06.2020). Головні організатори заходу: магазин «Чемпіон», регіональний ландшафтний парк «Приінгульський», тм FishDream, Клуб «Чемпіон».

РЛП «Приінгульський» виступив співорганізатором всеукраїнського арт-пленеру «Гармонія води, степу та духовності» (15-25.08.2020, с. Пелагіївка). У заході брали участь художники з різних областей України. Для них проведено екскурсію по еколого-освітньому центру РЛП, організовано водну прогулянку по Софіївському водосховищу, показано характерні краєвиди Приінгулля. В новобузькому інформгентстві Тут.Інфо вийшла серія відеороликів про арт-пленер та його учасників, відвідування РЛП «Приінгульський».

РЛП «Приінгульський» долучився до визначення переможців обласного дитячого конкурсу "Друге життя опалого листя", що проводився управлінням екології та природних ресурсів Миколаївської облдержадміністрації. Пам'ятними подарунками відзначено 3-х учасників, роботи яких найближче стосувалися Приінгулля (грудень 2020 р.).

Самостійно підготовлено відеосюжети з використанням квадрокоптеру про природу Приінгулля, водні прогулянки на плоту по Софіївському водосховищу, проведення просвітницьких та природоохоронних заходів.

Взято участь у декількох випусках програми «Радіодень» на теми щодо екологічних акцій у посткарантинний період (12.06.2020), з нагоди відзначення 18-ї річниці утворення РЛП «Приінгульський» (15.12.2020).

Підготовлено та опубліковано у Новобузькій районній газеті «Вперед» окремі статті, замітки, у т.ч. про виходи рідкісного виду гнейсів, їх геолокацію для включення в коло туристичних об'єктів; про лісонасадження та виниклі правопорушення; про історію землеволодінь на території

Новобузького району; про впорядкування території РЛП; про проведення практичних природоохоронних акцій, зокрема, до дня чистих берегів, розширений спецвипуск з нагоди річниці утворення РЛП та ін. Переважну кількість цих матеріалів розміщено на офіційній сторінці РЛП в соціальній мережі фейсбук.

Укладено пам'ятку важливих дат установ природно-заповідного фонду Миколаївщини.

Продовжено збір краєзнавчого матеріалу, що використовується для еколого-просвітницької діяльності.

Рекреаційна діяльність

Проведено 21 екскурсію. За регіональним принципом розподіл екскурсантів такий: м. Миколаїв - 11, м. Новий Буг та прилеглі села – 10.

У період весняного карантину проводилися віртуальні екскурсії (підбір фото, тексту, запис, поширення в мережі інтернет). Підготовлено нові презентації про РЛП.

На постійній основі для популяризації РЛП як природоохоронно-рекреаційної установи проводилися бесіди та консультації з потенційними відвідувачами, туристичними фірмами.

Спільно з місцевим вело туристом Є.Тарануценко підготовлено ескізну схему велосипедного маршруту по території РЛП «Приінгульський», здійснено його апробацію.

27-29 червня відбувся пішохідний похід по території РЛП організованої туристичної групи.

Відбулася робоча нарада щодо сприяння розвитку зеленого туризму, зокрема, облаштування садиби на території Новобузької громади (13.07.2020).

У рамках проєкту «Мандруй Миколаївщиною» на території РЛП «Приінгульський» проведено зустріч та екскурсію популярним блогерам області з метою популяризації розвитку внутрішнього туризму (липень 2020 р.).

На території РЛП «Приінгульський» функціонує 3 туристичні маршрути: 1 - з відвідування еколого-освітнього центру та окремих об'єктів по території (15 км), 2 - з відвідуванням Свято-Михайлівського храму та окремих об'єктів (25 км); 3 - водна прогулянка на плоту (5,5 км).

Вжито заходів щодо облаштування місця відпочинку для представників місцевої громади на території Новобузької ОТГ: ліквідовано засміченість території, проведено заходи з благоустрою та ін. (вересень-жовтень).

Працівники відділу успішно завершили 2 курси підвищення кваліфікації, а саме: з перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців туристичного супроводу Миколаївської області. Курс проведено за ініціативи управління молоді та спорту Миколаївської обласної державної адміністрації та Громадської спілки «Всеукраїнська асоціація гідів» (березень 2020 р.); онлайн-курс підвищення кваліфікації за темою «Система екологічної освітньо-виховної роботи в установах природно-заповідного фонду»

(листопад 2020 р.). Розширено опис екскурсій з використанням методики інтерпретації для різних цільових аудиторій.

Узагальнено опис садиби Тропіних та адаптовано його для широкого кола відвідувачів еколого-освітнього центру РЛП «Приінгульський».

Взято участь у Воркшопі з розробки туристичних продуктів дестинацій України в системі Zoom, підгрупа Південь. Створення промоції парку в рамках заходу та нової основи екскурсійного матеріалу (жовтень-листопад).

Проведено виїзне засідання учасників Миколаївських міських екологічних читань «Збережемо для нащадків» та екскурсію по території РЛП «Приінгульський» для учасників Миколаївських міських екологічних читань «Збережемо для нащадків» (11.10.2020).

Наукова діяльність

Проаналізовано матеріали польових спостережень сезону 2019 р., які узагальнено у Літописі природи (том XII).

Для популяризації знань про різноманіття судинних видів рослин на території РЛП «Приінгульський» у фейсбук-групі «Флора України» періодично розміщувалася інформація щодо рослин, які зростають на території РЛП.

Доповнено інтерактивну карту пам'яток археології на платформі Google Maps, яка була підготовлена минулого року В. Генчевим за активної співпраці з археологами Д. Філатовим, В. Гребенніковим, співробітником Миколаївського обласного краєзнавчого музею О. Снітко.

Підготовлено текст та фотоматеріали про РЛП «Приінгульський», які увійшли до видання про регіональні ландшафтні парки, що готувалося управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації. Взято участь у презентації цього видання під назвою «Регіональні ландшафтні парки Миколаївщини» в приміщенні Центральної міської бібліотеки ім. М.Л. Кропивницького (03.03.2020). Взято участь у підготовці видання управління про природу Миколаївщини, яке розраховане на дітей середнього шкільного віку.

Підготовлено узагальнену інформацію від РЛП до екологічного паспорту області, регіональної доповіді про стан довкілля.

Проведено моніторингові спостереження у б. Табірна.

Продовжено співпрацю та обмін інформацією з начальником Інгульської експедиції (1965-1968 рр.) В.Нікітіним, який проводив археологічні розкопки на сучасній території РЛП до заповнення Софіївського водосховища. 29 червня – 1 липня проведено археологічні дослідження за участі археологів Нікітіна В.І., Лазаренко Ю.Г. з уточнення розташування та додаткового дослідження окремих археологічних пам'яток – сакрального місця у гирлі р. Сагайдак та «Софіївських зміїв», що є унікальними об'єктами в Україні.

Взято участь в більше, ніж 20 онлайн заходах, наприклад, конференції «Віддалена робота як новий тренд на публічній службі», модератор Н. Алюшина, генеральний директор Директорату з питань координації політики

енергетики та захисту довкілля Міністерства енергетики та захисту довкілля (05.05.2020), «На зв'язку: екологічний та активний туризм України», головні організатори: Мережа Greenways Ukraine, Державне агенство з розвитку туризму України, ГС VISIT UKRAINE), (06.05.2020), взято участь в онлайн консультуванні з питань просторового планування та управління земельними ресурсами (19.05.2020), консультант К.Степчук, радниця з просторового планування Програми «U-LEAD з Європою» (м.Луцьк), вебінарі Ukrainian Nature Conservation Group про опустелювання в Україні та його наслідки сьогодні і в майбутньому (12.05.2020), майстер-класі «Total digital furniture mobilization» - «Презентація звіту ЄБРР «Пандемія COVID-19 та її наслідки для українського туризму» (22.06.2020).

Взято онлайн участь у Міжнародній Літній Школі Жана Моне «Європейські студії для сталого розвитку» (25.06.2020), II Міжнародній науково-практичній конференції «Європейські виміри сталого розвитку» (26.06.2020).

Підготовлено тези доповіді та взято участь у II Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України» (м. Миколаїв, 04 червня 2020 р.), яка проходила в рамках роботи Міжнародної науково-практичної конференції «Ольвійський форум 2020: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі» (04-07 червня 2020 р.). Підготовлено та направлено для участі в конференції статтю на тему «Аналіз захисту території смарагдової мережі України – Prynhulskiy Regional Landscape Park (UA0000166). Видано статтю Куценко С.В., Сурядна Н.М. Про концепцію створення еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Приінгульський». Соціальні та екологічні технології: актуальні проблеми теорії і практики : матеріали XII Міжнар.інтернет-конф., м. Мелітополь, 21-23 січ. 2020 р. Мелітополь. С. 158-159.

Вивчено досвід щодо створення сучасних експозицій з метою впровадження таких підходів в оформленні еколого-освітнього центру, прослухано лекцію: Віртуальна і доповнена реальність в культурних проєктах (організатори – Агенція розвитку Миколаєва, ГО «Арт оптимісти») (21.07.2020).

Підготовлено матеріали про геологічну пам'ятку «Софіївські змії» для постановки на облік, інформацію про виходи рідкісного виду гнейсів, їх геолокацію для включення до переліку туристичних об'єктів Приінгулля. Розчищено територію цієї пам'ятки від продуктів ґрунтової ерозії (жовтень).

Започатковано спільний проєкт РЛП «Приінгульський» та Софіївської ЗОШ I-III ст. щодо моніторингу якості повітря шляхом встановлення станції моніторингу якості повітря біля школи у с. Софіївка. Станція підключена до мережі громадського моніторингу якості повітря Save Dnipro. Ця станція є першою за межами м. Миколаїв, першою, встановленою заповідною установою в області. Переглядати результати замірів можна на карті <https://www.saveecobot.com/maps>, показники отримувати за допомогою екоботу SaveEcoBot (листопад 2020 р.).

Проведено 2 засідання науково-технічної ради РЛП. На засіданнях розглянуто такі питання: підготовка до рекреаційного сезону в умовах карантинних обмежень, про облаштування еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Приінгульський», оформлення експозицій, стан туристично-рекреаційної та екскурсійної діяльності поточного року та перспективи на новий рекреаційний сезон, про можливості та доцільність проведення еколого-просвітніх заходів в умовах адаптивного карантину та ін. (05.06.2020, 21.10.2020). Взято участь у засіданнях науково-технічних рад регіонального ландшафтного парку «Тилігульський», природного заповідника «Єланецький степ».

Підготовлено науково-популярні презентації до дат екологічного календаря. На сторінці РЛП у фейсбук, на яку підписано 1,27 тис чол., розміщено більше 200 заміток.

Тривала співпраця з науковим куратором – Чорноморським національним університетом ім. П. Могили (кафедра екології та раціонального природокористування), ПП «Центр екологічного управління», м. Мелітополь, С. Підмогильним, координатором з розвитку мережі зелених шляхів (Greenways) в Україні (м. Київ).

Адміністративна та господарська діяльність

На забезпечення діяльності установи отримано видатки із загального фонду обласного бюджету у розмірі 1303474,92 грн, із спеціального фонду - 792525,48 грн. (табл.) Вони були направлені на виконання завдань установи, покладених Законом України «Про природно-заповідний фонд України».

Дирекцією вжито заходів щодо звільнення регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» від сплати земельного податку на 2020 рік на земельні ділянки загальною площею 1033,9090 га, які знаходяться в постійному користуванні РЛП. Отримано відповідні рішення органів місцевого самоврядування.

Взято участь в засіданні робочої групи депутатів Миколаївської обласної ради на Софіївському водосховищі під головуванням голови обласної ради В. Москаленко за участі очільників структурних підрозділів облдержадміністрації, новобузьких місцевих органів влади і самоврядування у т.ч. з відвідуванням еколого-освітнього центру РЛП. Учасники виїзного засідання відвідали також Софіївське водосховище, де було відмічено дуже низький рівень води у зв'язку з проведенням ремонтних робіт на греблі Софіївського гідровузла з вересня 2019 р.; оглянуто земельну ділянку, де передбачене будівництво міні ГЕС, проти чого виступає місцева громада (11.02.2020).

Вживалися заходи щодо повернення вилучених в РЛП документів: тричі надсилалося клопотання до головного управління Національної поліції України щодо повернення вилучених документів (землевпорядної документації зі встановлення на місцевості меж, проєкту створення РЛП, положення). Клопотання залишається незадоволеним.

Проведено аналіз структури земель РЛП, уточнено відомості про наявність земель державної власності (запасу).

Надано підтримку знімальній групі TARGET Video Production Studio, а саме здійснено об'їзд найбільш мальовничих та цікавих для туристів місцевостей (травень 2020 р.). Знімальною групою підготовлено відеоролик про РЛП, який демонструвався відвідувачам з липня 2020 р.

Взято участь в нараді щодо обговорення проєкту програми розвитку туризму та курортів в Миколаївській області на 2021-2026 роки під головуванням заступника голови облдержадміністрації О. Трайтлі за участі управління молоді та спорту облдержадміністрації, управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації та представників установ природно-заповідного фонду Миколаївської області (16.07.2020).

Здійснено супровід поточного ремонту адміністративного приміщення.

Вживалися заходи щодо облаштування еколого-освітнього центру РЛП. Джерело фінансування – обласний бюджет відповідно до Комплексної програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018-2020 роки та в межах матеріально-технічного утримання РЛП. Для потреб еколого-освітнього центру на замовлення управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації придбано меблі, стенди, виконано частину робіт з поточного ремонту адміністративного приміщення РЛП, монтаж зовнішнього каналізаційного обладнання та устаткування, системи водопостачання; монтаж, пусконаладжування охоронної системи сигналізації; розроблено ескізну схему з візуалізацією благоустрою території, прилеглої до будівлі. Проведено онлайн нараду з ПП «Центр екологічного управління» з приводу розроблення рекомендацій щодо концепції управління та розвитку еколого-освітнього центру регіонального ландшафтного парку «Приінгульський», що реалізовано відповідно до Комплексної Програми охорони довкілля Миколаївської області на 2018–2020 роки (грудень 2020 р.). Виконавцем розроблено рекомендації щодо концепції управління та розвитку еколого-освітнього центру.

Отримано одну одиницю автотранспорту для потреб служби державної охорони природно-заповідного фонду РЛП «Приінгульський», що придбана органом управління.

В.о. директора

Сергій КУЦЕНКО